

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

Chreanowski Wojciech
XXIV
O setabach
dop/2
Paryż 1847.

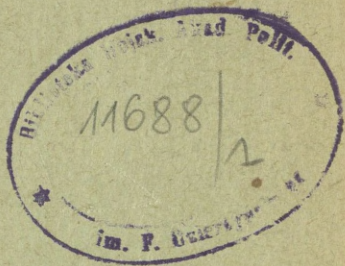
Chromowski Wojciech

XXIV

Osetiabach

do p / 2

Jan 2 1847.

201. 123. 897

XXIV

LIVRES POLONAIS.

MARS 1845.

(rue de Lille, N° 7, faubourg Saint-Germain.)

RELIGION.

- Katechizm krótko zebrany i ułożony z rozkazu Klemensa VIII, przez Kardynała Bellarmina, str. 48 in-18. c. 30
- Korona Męki Pańskiej (z rękopismów króla Leszczyńskiego i z ksiąg Ś. Alfonsa Ligorego) ozdobiona 4ma rycinami, in-18. 1842. fr. 4
- Nowenna na cześć Niepokalanego Poczęcia N. Maryi Panny z powodu cudownego medalu, in-64. str. 16. c. 25
- Ołtarzyk Polski (większy) ozdobiony 4ma rycinami, in-18. fr. 5.
- (mniejszy), z 2ma rycinami. fr. 3.
- O naśladowaniu Jezusa Chrystusa, nowe tłumaczenie, poprzedzone : Nauką o rozmyślaniu duchowém, czyli o modlitwie dusznej, in-18. ozdobione 4ma rycinami. fr. 3 c. 50.

WYDANO Z BUREAU
Biblioteki Warszawskiej

- Pamiętka święceń pierwszych kapłanów w tułactwie polskiem ,
in-18. 1841. c. 75.
- Podarek Ślubny, książka dla Panny Młodej , gdzie jest nabożeń-
stwo na dzień ślubu , tudzież potrzebne do szczęścia w stanie
małżeńskim nauki i rady, in 32, ozdobiony 4ma rycinami.
fr. 10.
- Wianek duchowny (*Oddział pierwszy*), krótki wykład Nauki
Chrześcijańskiej, in-18. 1843. fr. 1 c. 50.
- (*Oddział drugi*). Nabożeństwo co najpotrzebniejsze, tudzież
Msza Ś. i o niej nauka, in-18. 1843. fr. 1 c. 50.
- (*Oddział osobny*). Listy i Ewangelie na Niedziele i Święta ca-
łego roku , tudzież na cały Post Wielki i na Msze przygodne ,
in-18. z rycinami , 1843. fr. 3 c. 50.
- Wykład Nauki Chrześcijańskiej, ułożony z rozkazu Klemensa VIII.
Papieża, przez Kardynała Roberta Bellarmina, na polski ję-
zyk przetłómaczony i w propagandzie wydany, w Rzymie,
in-18. fr. 1 c. 50.
- Żywot Ś. Dominika z francuzkiego X. Z. K. Lacordaire, z ryciną,
in-18. 1841. fr. 5.
- Żywot Pana naszego Jezusa Chrystusa z czterech Ewangelistów
zebrany i ułożony, potrzebnym wykładem powiązany, a uwa-
gami objaśniony; tudzież Dzieje Apostolskie; dzieło X. de
Ligny S. J. na polski język przetłómaczone, in-12, str. 514.
z 2ma rycinami. fr. 10.
relié, doré sur tranches. fr. 12.
-

OBRAZKI SWIĘTYCH POLSKICH.

(à 25 centimes, et sur papier de Chine à 30 c.)

Bł. Alexy. — B. Andrzej Bobola. — B. Izajasz Boner. — B. Bronisława. — B. Czesław. — B. Michał Giedroyć. — S. Jacek. — S. Jadwiga. — B. Jan z Dukli. — S. Jan Kanty. — BB. Jan, Benedykt, Mateusz, Izaak i Krystyn, pięciu braci Polaków z zak. S. Romualda. — Jolanta. — S. Jozefat. — B. Wincenty Kadłubek. — S. Kazimierz. — B. Stanisław Kazimirczyk. — S. Kunegunda. — B. Sadoch. — S. Salomea. — S. Stanisław Bisk. Kr. — S. Stanisław Kostka. — B. Świętosław. — B. Szymon z Lignicy. — B. Władysław z Gielniowa. — S. Wojciech. — S. Andrzej Żórawek.

Narodzenie i śmierć Chrystusa Pana. — Chrystus Pan z rys. Dolabelli. — N. P. Częstochowska z rys. Kordeckiego. — N. P. Poczajowska.

* *La reliure des livres de Piété est de 3 à 100 francs, en veau, maroquin, ou velours, avec ornemens en cuivre doré, argent ou or.*

4

**ROMANS , HISTOIRE , POÉSIE , MORALE ,
etc.**

- CURZANOWSKI (Jenerał), Wyciągi z cenniejszych dzieł o wyższej części sztuki wojkowej, in-8vo. 1844. str. 514. fr. 6.
- CZAJKOWSKI (Michał), Gawędy, in-8vo. 1840. fr. 6.
- Kirdźali, powieść naddunajska, 2 vol. in-8vo. 1839. fr. 12.
- *Le même en français*, 2 vol. in-8, 1839. fr. 6.
- Owruczanin, powieść z r. 1812, 2 vol. in-8, 1839. fr. 12.
- Wernyhora, powieść z r. 1768, 2 vol. in-8. 1842, 2me édition. fr. 10.
- Dictionnaire français-polonais. Édition stéréotypée, 4me tirage, in-18. fr. 12.
- relié en basane. fr. 13 c. 25.
- Polonais-Français, 2 vol. in-18. fr. 20.
- (La première partie A-M, 1017 et N-P. 2e vol. à la page 1990 sont en vente.)
- Après la publication du 2me volume, le prix de l'ouvrage sera porté à 24 francs.*
- Flementarz dla dzieci polskich, ozdobiony stemą drzeworytami, in-8. fr. 3.
- colorié. fr. 5. (*Cartonnage de 75 c. et 1 fr. 25 c.*)
- GASZYŃSKI (Konstanty). Poezye, in-18. 1844. fr. 4.
- Notatki oficera Polskiego. Paryż 1833 in-32. 75 c.
- Głos Obywatela Polskiego w rzeczy Sejmu i dynastyi, in-8.c. 75.
- GORECKI (Antoni). Poezye Litwina, in-12. 1834. fr. 6.
- Bajki i poezye nowe. in-32. 1839. fr. 3.
- ГОРЬМАНОВА (Klementyna z Tańskich). Nowe rozrywki dla dzieci, 2 vol. in-8. 1834. fr. 12.

- JĘKOWICKI (Alex.)** Moje wspomnienia ziąg dwoje, in-8. 1840. fr. 15.
 — *Le-même* in-18. 2 vol. fr. 10.
 — O powstaniu — (*i Chrzanowskiego, o wojnie partyzanckiej*) 1836, in-18. fr. 3.
 — Rocznik Emigracyi Polskiej in-8. 1835. fr. 5.
 — Wiadomości krajowe i Emigracyjne, in-8. 1835. fr. 5.
 Irydion, in-8. 1836. fr. 6.
Kalendarzyk pielgrzymstwa polskiego na rok 1838, in-18. fr. 1.
 — 1839 (Wspomnienia siedmiu lat pielgrzymstwa polskiego cart. à l'angl. fr. 1. c. 25.
 — 1840 (Wspomnienia o piśmiennictwie polskiem w Emigracyi). fr. 1. c. 25.
KRASICKI (Ignacy). Wszystkie dzieła w jednym tomie zebrane. cart. à l'angl. fr. 18.
LEBEWEL (Joachim). Histoire de Pologne, 2 vol. in-8 et un atlas in-folio, Paris. fr. 20.
 — Antiquités de Pologne, de Lithuanie et de Slavonie, in-4, 1842. fr. 1. c. 50.
 — Etudes numismatiques et archéologiques, in-8, et un atlas in-4, 1840. (2me volume sous presse). fr. 18.
LIGENZA (Henryk). Trzy myśli pozostałe po jego zgonie w Morreale. in-18, 1840. fr. 1. c. 50.
MICKIEWICZ (Adam). Pisma wierszem i prozą, (*wydanie siódme*), na nowo przejrane i dopełnione przez Autora, 4 vol, in-16. 1844. fr. 24.
 — Dziadów część trzecia z portretem autora, in-18. 1833. fr. 4.
 — Giaur, przekład z Byrona (*i Korsarz, tłumaczenie Odyńca*), in-18, 1835. fr. 4.

- MICKIEWICZ (Adam). Pan Tadeusz, czyli ostatni zajazd na Litwie, historia szlachecka z roku 1811 i 1812, w 12stu księgach, 2 vol, in-18, 1836. fr. 8.
- Wiersze różne (tom VIII), in-18. 1838. fr. 4.
- Księgi Narodu Polskiego i pielgrzymstwa polskiego, in-32, 1834. fr. 1. c. 25.
- Kurs literatury sławiańskiej w kollegium francuzkiém wykładanej — 1re année 1841, in-12. fr. 6 c. 50.
- Kurs trzecieletni (1842 — 3), in-12. fr. 4.
- Kurs czwartoletni (1843 — 4) 1845. in-12. fr. 4.
- OEuvres, traduction nouvelle, par le comte Ostrowski, 1842. tome 1er in-18. (2e sous presse). fr. 3. c. 50.
- L'Eglise officielle et le Messianisme (1re partie: *Histoire et Philosophie*, 2e partie: *La religion et la politique*). Paris, 1845, 2 vol. in-8. fr. 15.
- Livre des pèlerins polonais traduit par le comte de Montalembert, suivi d'un hymne à la Pologne par de Lamennais. Bruxelles, 1834, in-18. fr. 3.
- Portret Adama Mickiewicza litografowany przez Toulliona, in folio. fr. 1. c. 50.
- Popiersie odlane z bronzu wykonane przez Dawida. fr. 5.
- Młoda Polska, pismo polityczne i religijne wychodzące w latach 1838, 1839 i 1840. in-8, 3 vol. fr. 15.
- Nie Boska Komedja, 2me édition, in-8, 1837. fr. 5.
- NIEMCEWICZ (J. U.). List do Kar. Kniaziewicza, z dwoma ich portretami in-18, 1835. fr. 2.
- NIEMOJOWSKI (Bonawentura). O ostatnich wypadkach rewolucji polskiej, in-8, 1833- fr. 2.
- Pamiętki J. Pana Seweryna Soplicy, Cześnika Parnawskiego, 2 vol. in-18, 2me édition. 1841-1844. fr. 10.

- Piasty, rys historyczny, przez K. S., in-18, 1842. fr. 5.
- Pielgrzym Polski, pismo polityczne i literackie od 1go kwietnia 1833 do 1go stycznia 1834, in-4. fr. 5.
- Pieśni *Janusza*, z portretem Kazimierza Puławskiego, in-18, 1833. fr. 6.
- PLATER Ludwik). Opisanie jeograficzno-historyczno-statystyczne Województwa Poznańskiego, in-8, 1841. fr. 6.
- Poselstwo z ziemi ucisku do synów jój w rozproszeniu, (Kazim. Brodzińskiego), in-32, 1838. c. 50.
- Przedświt, edycya druga, pomnożona kilku nowemi poezyami K. Gaszyńskiego. Paryż 1845, in-18. fr. 3.
- SŁOWACZYŃSKI (Andrzej). Polska w kształcie dykcyonarla historyczno-statystyczno-jeograficznego opisana, in-8. 1835-1838. fr. 10.
- Cinq statistiques générales de la Pologne, in-18. 1838, 4 vol. fr. 7.
- I. *Statistique du royaume de Pologne* (couronnée par la Soc. de Stat.) fr. 1. c. 75.
- II. *Statistique de la Pologne prussienne*, contenant la description du grand-duché de Posen et de la Prusse polonaise. fr. 1. c. 50.
- III. *Statistique de la Pologne russe*, ou provinces polonaises dans l'empire de Russie. fr. 1. c. 50.
- IV. *Statistique de la ville libre de Krakovie et de son territoire, et du royaume de Galicie.* fr. 2.
- Słowo pociechy, rozmyślenia religijno polityczne nad męczeństwem Polski i jój przyszłym zmartwychwstaniem, in-8vo. 1841. fr. 5.
- SZNAJDE (Fr.). Wypisy do teoryi jazdy, in-8vo. otogr. fr. 3. c. 50.
- ŚWITKOWSKI (Tomasz). O wzięciu Woli dnia 6 września 1831. z planem Warszawy, in-8vo. 1833. fr. 1.

- Vues (23) pittoresques de Krakovie et de ses environs, avec une description historique, 6 liv. fr. 18.
- WROTNOWSKI (Felix). Zbiór pamiętników o powstaniu Litwy w roku 1831, in-8vo. 1835. fr. 8.
- POWSTANIE na Wołyniu, Podolu i Ukrainie w r. 1831, podług podań dowódców i uczestników tegoż powstania, 2 vol. in-8vo. 1837—8. fr. 13. c. 50.

Pour paraître en 1845.

Grammaire raisonnée de la langue polonaise, à l'usage des étrangers.

En 1846.

Grand Dictionnaire français-polonais, 2 vol. gr. in-8vo.

Les livres qui ne sont pas portés dans ce catalogue se trouvent dans les librairies dont les adresses sont :

- Librairie Catholique Polonaise* (Ch. Królikowski), rue de Seine-Saint-Germain, N. 16.
- Nouvelle Librairie Polonaise* (Jean Czyński), rue Pavée-Saint-André-des-Arts, N. 15.
- Librairie Slave* (Louis Królikowski), Impasse Saint-Dominique d'Enfer, N. 4.

JOURNAUX.

- Demokrata Polski*, rue du faubourg Montmartre, N. 25. (On trouve à la même adresse toutes les publications de la Société Démocratique).
- Dziennik Narodowy*, r. des Marais Saint-Germain, N. 15.
- Nowa Polska*, rue du Marché Neuf, N. 10.
- Trzeci Maj*, rue Suger, N. 13.
- Orzeł Biały*, à Bruxelles, rue Ruysbroek, N. 56.

561.123.797

O SZTABACH

PRZEZ

[Wojciech]

JENERAŁA CHRZANOWSKIEGO.

[46.881
1.39.082 ✓

2/58

P A R T Y Ą .

—
1847.

O SZTABACH.

S Z T A B G Ł Ó W N Y .

Naczelnie dowodzący porusza wojskiem i potrzeby jego zaopatruje za pomocą swego sztabu, który nosi nazwę *Sztabu głównego*.

Czynności sztabu głównego rozdzielone są pomiędzy dwa wydziały. Wydział pierwszy obejmuje wszystko co się dotyczy organizacyi i utrzymania sił bojowych; wydział drugi wszystko co się dotyczy działań armii. Oprócz tego jest biuro artyleryi do którego należy wszystko co się odnosi do téj broni, i biuro wysylek służące do wysyłania i odbierania pism wszelkich.

Naczelnikiem głównego sztabu armii jest szef sztabu, generał, w którego rękę ześrodkowuje się cała czynność. Naczelnikami wydziałów są podszefowie sztabu, generalowie lub podkownicy. Naczelnikiem bióra artylerji jest generał artylerji dowodzący artylerją armii.

WYDZIAŁ PIERWSZY.

W wydziale pierwszym praca rozdzielona jest na cztery sekcye : sekcją służby ogólnej, sekcją administracyjną, sekcją rachunkowości i sekcją policyjną.

Sekcja służby ogólnej. W sekcyi służby ogólnej odrabiają się następujące przedmioty : 1° Wyznaczenie dowództwa generalom i oficerom wszelkiego stopnia. Nadgrody, awanse, dymisyje, i urlopy dla wojskowych wszelkiego stopnia. 2° Korespondencya z ministrem siły zbrojnej (ministrem wojny), z dowódcą inżynieryi, z dowódcami korpusów i brygad, we wszystkiem co dotyczy organizacyi, zaopatrywania wojska w broń i ładunki, umieszczania dezertarów nieprzyjacielskich, rozdziału zdobytych na nieprzyjacielu broni, koni i wszelkich zapasów, między piechotę, jazdę, artylerją i pociąg. 3° Urządzenie na tyle armii zakładów dla przychodzących do zdrowia wojskowych, tudzież zakładów dla jazdy,

gdzie ta odsyłać ma konie co na dłuższy czas za-
słabną, i gdzie się naprawia okulbaczenie. 4° U-
rządzenie służby wewnętrznej w głównej kwate-
rze. — Zatwierdzanie składu i służby wewnętrznej
po głównych kwaterach korpusów i brygad.

Sekcyja administracyjna. Do sekcyi admini-
stracyjnej należy : 1° Obmyślanie środków do
zapewnienia żywności i furazu tak w armii czynnej
jak na jej tyle po etapach. Korespondencya w tym
względzie z intendentem generalnym, z inten-
dentami i podintendentami, tudzież z władzami
cywilnemi. Wydawanie im poleceń. Dozór nad
wykonaniem tych poleceń. Dozór nad użytymi do
przewozów końmi i wozami tak skarbowemi jak
przez mieszkańców dostarczanemi. Dozór nad
rozdawaniem żywności i furazu między pułki i
baterye. 2° Korespondencya z naczelnikiem służ-
by zdrowia; dozór szpitali i ambulansów; odsyła-
nie w tył ludzi co już do służby niezdolni. 3° Roz-
trząsanie żądań pułków i bateryj o ubranie,
uzbrojenie, okulbaczenie, zaprzęgi, i rozdział
tych przedmiotów pomiędzy pułki, baterye, sto-
sownie do zapasów.

Sekcyja rachunkowości. Do sekcyi rachunkowo-
ści należy : 1° Układanie dla naczelnego wodza
stanów (situations) armii; czynność którą powie-
rzać należy zaufanemu oficerowi, z obowiązkiem
zachowania sekretu. Stany te ogólne układają się
według stanów obecnych pod bronią, odbieranych
od dowódców szczególnych korpusów lub bry-

gad na które armia jest podzielona, a które ei dowódcy podają stale co dni dziesięć, to jest 1°, 11° i 21° każdego miesiąca. (*) Po każdej też bitwie podają oni raporta o stracie poniesionej w ludziach i koniach, wyliczając zabitych, rannych i w niewolę wziętych, a straty w oficerach imiennie. 2° Korespondencya z płatkami generalnym wojska. — Roztrząsanie reklamacyj, tak oddziałów jak pojedynczych wojskowych, o żołd, o wynagrodzenie za straty poniesione, o żołd zaległy. — Urządzenia dotyczące wyznaczonych przez wodza nadzwyczajnych dodatków do żołdu. — Utrzymywanie rachunku z wydatków sekretnych głównego sztabu armii, sztabów korpusowych i brygadnych.

Sekcyja policyjna. Do sekcyi policyjnej należy wszystko co dotyczy utrzymania porządku i karności w wojsku; a mianowicie: 1° Korespondencya z dowódcą żandarmeryi względem dozwoionych każdemu stopniowi koni jucznych,

(*) Z brygady stan obecnych pod bronią ma sześć rubryk. Pierwsza, dla oznaczenia pułków; druga, liczby batalionów lub szwadronów; trzecia, liczby oficerów; czwarta, liczby podoficerów i żołnierzy; piąta, liczby koni; szósta zaś służy na uwagi. W stanie z korpusu jest jedna rubryka więcej dla oznaczenia brygad. Stany obejmujące wszystkich co do składu należą, to jest obecnych pod bronią, odkomenderowanych, pod sądem, w lazarecie, w niewoli, daleko więcej mają rubryk. Zwykle, na te stany dają się drukowane schemata, które dowódzca tylko zapelnia. Stany te podają się na końcu każdego miesiąca.

powozów i służących; względem aresztantów wojskowych; względem przytrzymanych osób podejrzanych; względem nadzoru markietanów, służących i robotników. 2° Wydawanie kart bezpieczeństwa i dawanie straży dla ochrony (*sauvegardes*); wyznaczanie pułków mających je dostawiać; ściąganie tych straży lub zastępowanie ich innemi. 3° Zbieranie zażaleń i zaskarżeń na wszystkich co do armii należą. — Zwotywanie sądów wojennych; wyznaczanie członków mających je składać; odbieranie raportów ze spraw przewidzianych.

WYDZIAŁ DRUGI.

W wydziale drugim praca rozdzielona jest również na cztery sekcye: sekcją ruchów, sekcją korespondencyjną, sekcją podań i sekcją topograficzną.

Sekcya ruchów. W sekcyi ruchów odbywa się redakcya rozkazów i instrukcyj dotyczących wszelkich działań wojennych, jakoto: marszów, zajmowania pozycji, planów bitew, rozkładania się po kwaterach bądź czasowo bądź na leże zimowe; tudzież rozkazów dotyczących osobistych poruczeń, jakoto rozpoznań, podjazdów, prowadzenia kolumn i t. p., rozkazów względem robót pionierskich, tak w marszach i obozach jak w waro-

wniach w czasie kampanii zakładanych; rozkazów względem składu załóg po tych twierdzach czasowych, i względem składu wszelkich posterunków na drogach komunikacyjnych, dla ich zabezpieczenia stawianych.

Sekcyja korespondencyjna. Do sekcyi korespondencyjnej należy: 1° Redakcyja krótkich opisów bitew (bulletins), rozkazów dziennych i odezw. (*) Układanie dla rządu sprawozdań z czynności armii. 2° Korespondencyja z rządzcami prowincyi i z komendantami twierdz. 3° Układanie i przesyłanie odezwu i hasła. 4° Stany jeńców i ich wymiana; odsyłanie jeńców w tył i wyznaczanie straży która ma ich odprowadzać.

Sekcyja podań. Do sekcyi podań należy układanie szczegółowego obrazu armii nieprzyjacielskiej, z wymienieniem imion generałów dowodzących częściami z których się ona składa; tudzież zbieranie doniesień o zamiarach i ruchach nieprzyjaciela. Wiadomości te otrzymują się przez szpiegów, przez tajne korespondencye, przez badanie dezertarów i jeńców.

Sekcyja topograficzna. Do sekcyi topograficznej należy zbieranie i porządkowanie zdjętych linii marszów, pozycyj, obozów, leż, placów bitwy, twierdz i wszelkich punktów utwierdzonych.

(*) Należałoby mieć w głównej kwaterze armii drukarnią polową, a przynajmniej litograficzną prasę, osobiwie prowadząc wojnę w kraju gdzie mało się znajduje miast większych.

BIÓRO ARTYLERYI.

W biurze artyleryi, do pomocy generalowi artyleryi i do bezpośredniego dozoru nad pracą, będzie dyrektor bióra sztabs-oficer.

Praca w biurze artyleryi rozdzielona jest na trzy sekcye numerami odróżniane.

Sekcya pierwsza. Do sekcyi pierwszój należy: wypracowywanie rozkazów i instrukcyj dawanych przez dowódcę artyleryi dowódcom szczególnych jej części, a dotyczących szczegółów służby, i rozkazów które daje stosownie do poleceń otrzymanych od wodza naczelnego lub jego szefa sztabu. — Odbieranie raportów od wszystkich dowódców szczególnych części artyleryi.

Sekcya druga. Do sekcyi drugiej należy wypracowanie wszelkich rozkazów i instrukcyj dawanych od dowódcy artyleryi dyrektorowi generalnemu parków i dyrektorom parków korpusowych, a dotyczących ich służby; jako też odbieranie raportów od nich.

Dyrektor generalny parków znajduje się swą osobą przy parku głównym, mając do pomocy pewną liczbę oficerów i dozorców artyleryi. Do niego należy: prowadzenie parku głównego; dozór nad ludźmi i końmi pociągu; utrzymywanie i naprawa narzędzi jakoto szpadli, rydlów, oskard i t. d.; rozdawanie tych narzędzi korpusom; naprawa ławet i wozów artyleryi; naprawa innych

wozów armii; zarząd kuźniami i zakładami wojskowemi w kraju nieprzyjacielskim znalezionemi; zarząd ołowiu, siarki, amunicyi i broni zdobytej; łanie kul karabinowych; konfekcyja ładunków karabinowych i armatnich; przesyłanie amunicyi pułkom i baterjom, co zwykle czyni na mocy rozkazu generała dowodzącego artyleryą, — lecz w boju, aby czasu nie tracić, wydawać ją może na proste zażądanie dowódców brygad, pułków i bateryj.

Sekcyja trzecia. Do sekcyi trzeciej należy: odbieranie stanów od dowódców szczególnych części artyleryi i od dyrektorów parków, oraz układanie dla naczelnego wodza ogólnych stanów artyleryi. Stany te jedne podają mu się stale co dni piętnaście, drugie co miesiąc, a trzecie co trzy miesiące. W stanach piętnastodniowych podaje się rozdział artyleryi, to jest wymienia szczegółowo baterye należące do brygad piechoty i jazdy, baterye które stanowią korpusowe rezerwy artyleryi, i baterye stanowiące ogólną rezerwę tej broni. W każdej zaś bateryi wyszczególnia się ilość ludzi i koni, ilość dział i kaliber ich, oraz ilość strzałów w każdej bateryi. Takie stany podają się też przed wielką bitwą, za rozkazem naczelnego wodza; po każdej zaś bitwie daje się raport o stratach poniesionych w ludziach, koniach, i furgonach. — Stany miesięczne są to raporta z parków, i obejmują: ilość gotowej amunicyi, to jest ładunków armatnich, karabino-

wych i pistoletowych, lontów i świeczek; ilość prochu w beczkach i liczbę pocisków; liczbę lawet zapasnych, furgonów i kuźni polowych; zapas kruszców tojest ołowiu, żelaza i miedzi; zapas drzewa; ilość sztuk zapasnych do wozów jakoto osi żelaznych, kół, buks i dyszlów; ilość sztuk zapasnych do karabinów, ilość szrubstaków i form do kul; zapas narzędzi pionierskich tojest szpadli, rydlów i oskard; zapas przedłużnic; zapas zaprzęgów. — Stany co trzy miesiące podawane sąto raporta historyczne, wykazujące co w tym przeciągu czasu zdobytych a co straconych zostało dział, furgonów, amunicyi i t. d. wyszczególniając gdzie i kiedy.

BIÓRO WYSYŁEK.

Służbę bióra wysyłek stanowi wysyłanie wszelkich rozkazów i korespondencyj ze sztabu wychodzących; oraz przyjmowanie wszelkich pism do sztabu przysyłanych. Do tego bióra należy też dozór nad posyłkami, a mianowicie: dawanie zaświadczeń posyłkom przez pułki dostarczonym o której godzinie do głównej kwatery przybyły i o której, zmienione, odjechały; doglądanie posyłek aby nie trwoniły więcej niż potrzeba czasu na przewiezienie danej sobie ekspedycyi; odbieranie od posyłek poświadczeń jako powierzoną ekspedycyą komu należało wręczyć.

Urządzenie pracy sztabowej.

Expedycye do odrobienia szef sztabu rozdaje między oba wydziały i biuro artyleryi, stosownie jak co do którego z nich należy, parafując swą decyzją, lub dając podszefom sztabu i generałowi artyleryi instrukcyą ustnie.

Podszefowie sztabu i generał artyleryi rozdzielają robotę między właściwe sekcye, i doglądają aby wszelkie expedycye były wypracowane stosownie do decyzji szefa sztabu lub rozkazu jaki wprost od naczelnego wodza otrzymali. Expedycye które upoważnieni będą podpisywać, ze swym podpisem wysyłają; inne przedstawiają do podpisu szefowi sztabu, a ten expedycye na których podpis naczelnego wodza potrzebny jemu przedstawia.

Expedycye wychodzące ze wszystkich sekcij wydziału, numerują się jednym numerem bieżącym, i w każdym z wydziałów sztabu utrzymywane będą dwa ogólne dzienniki. W jeden porządkiem numerów zapisywane będą wychodzące z wydziału pisma, oznaczając tylko do kogo adresowane i przez którą sekcją wypracowane; w drugi zapisywane będą porządkiem w jakim przybywają pisma każdego dnia odbierane, oznaczając od kogo i pod jakim numerem przysłane, tudzież do której sekcji przez podszefa oddane. W każdej zaś sekcji obu wydzia-

łów sztabu utrzymywane będą dwa spisy. W jeden wciągane będą pisma wychodzące z sekcji, ważniejsze w całej rozciągłości, a mniej ważne w treści; w drugi, porządkiem numerycznym, wciągane będą w treści odbierane odpowiedzi i raporta.

Wszystkie ekspedycje wychodzące z bióra artylerji numerują się także jednym numerem bieżącym, i w biurze tém również utrzymywane będą podobne dwa dzienniki ogólne, a w pierwszej i drugiej sekcji dwa spisy.

W obu wydziałach sztabu i w biurze artylerji, z przychodzących odpowiedzi i raportów, te co warte zachowania numerują się numerem jaki im przypadł w spisie, i podług porządku tych numerów układają w teki etykietami opatrzone; pisma zaś niepotrzebne na przyszłość zaraz się palą, co się w spisie zanotuje. Wszystkie raptularze ekspedycyj palą się zaraz po wciągnięciu ich do spisu. Każdego dnia we wszystkich sekcjach praca powinna być zamykana; dla czego odpowiedziami na odebrane pisma należy się zajmować natychmiast, nie odkładając tego na nazajutrz. Zawsze zaś wszystkie papiery sztabu tak mają być utrzymywane, aby na przypadek nagłego wyruszenia nie było żadnej mitregi. Dzienniki, spisy i teki każdego wydziału i bióra artylerji przewożą się w osobnych skrzynkach, w których porobione są stosowne przegrody.

W biurze wysyłek utrzymywane będą dwa

dzienniki; w jeden zapisują się wszystkie ze sztabu wysyłane pisma, oznaczając numer, wydział, do kogo adresowane, i o której godzinie wyprawione; w drugi zapisują się przychodzące do głównej kwatery pisma, oznaczając od kogo przysłane, pod jakim numerem, o której godzinie przybyły i komu oddane. W biórze tęp dniem i nocą będzie oficer służbowy. Ten, przyniesione mu do wyprawienia pisma wciąga w dziennik i wysyła, a te co mają odejść pocztą oddaje urzędnikowi pocztowemu, biorąc rewers od niego. Przychodzące do głównej kwatery pisma wciągnąwszy też w dziennik oddaje, stosownie do rozkazu, szefowi sztabu lub któremu z podszefów; pisma przychodzące we dnie oddaje natychmiast, z przybywających zaś w nocy te tylko oddaje zaraz na których zapisane będzie *pilno*, a inne do jutra zatrzyma. Schodząc ze służby oba dzienniki podpisuje. Dzienniki te przewożą się w skrzynce z papierami pierwszego wydziału.

Skład.

Liczba adjunktów i oficerów sztabu po wydziałach zależy nie tylko od siły armii, ale i od wielu okoliczności, co wojna różnych. Przydzielanie tych oficerów zależy od szefa sztabu; przy czém powinien wzięść za zasadę aby w sekcjach znajdowała się liczba li ściśle potrzebna.

W biurze artylerji sami tylko oficerowie artylerji są użyci, i liczba ich rownież ściśle do potrzeby zastosowana.

Oprocz oficerów sztabu prac biorow zajętych, znajduje się jeszcze przy głownej kwaterze, w miarę siły armii, pewna liczba oficerów sztabu wszelkiego stopnia, przeznaczonych do słuźby czynnej, jakoto : różnych misyj, rozpoznn, ustawiania wojska, wytykania obozów, budowy dzieł przeznaczonych do ich obrony i t. p. Oficerowie ci stanową teź niejako rezerw oficerów sztabu. Jeśli w jakiej sekcji trafi się nadzwyczajna praca, to za rozkazem szefa sztabu, potrzebna ich liczba będzie tam czasowo użyta ; rownież, jeśli w której brygadzie armii, z jakiego bądź powodu, ubędzie oficer sztabu, to do pełnienia tam obowazkw Szef Sztabu wyznacza jednego z pomiędzy tych oficerów.

KOMENDANT GłOWNEJ KWATERY,

Komendantem głownej kwatery jest sztabsoficer na to naznaczony. Do niego naleźy szczegłnie : przeznaczanie mieszkan dla znajdujących się przy niej oficerów ; opatrywanie miejsc które straźe i czaty zajac powinny ; porozumiewanie się z dowdzc zndarmeryi względem utrzymania policyi i porządku w głownej kwaterze.

SZTABY KORPUSOWE.

Gdy armia jest podzielona na korpusy, to jest gdy po dwie do czterech brygad złączone są pod jednym dowódcą, w każdym korpusie urządza się sztab korpusowy na wzór sztabu armii, tylko na mniejszą stopę.

Szefem sztabu korpusu jest generał, podszefami są pułkownicy lub podpułkownicy, dowódcą artyleryi pułkownik lub podpułkownik artyleryi, a do pełnienia obowiązków komendanta głównej kwatery korpusowej wyznacza się niższego oficera.

Oprócz stosownej liczby oficerów sztabu, adjunktów sztabu i oficerów artyleryi użytych w obu wydziałach i w biurze artyleryi, znajdować się jeszcze powinien do służby czynnej jeden sztabsoficer i ze trzech niższych oficerów sztabu.

W sztabie korpusu utrzymuje się dyaryusz marszów, działań, bitew i potyczek przez korpus odbytych.

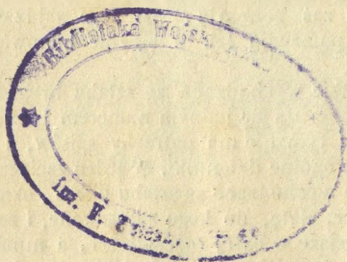
SZTABY BRYGADNE.

W każdej brygadzie piechoty lub jazdy znajduje się sztab brygadny. Szefem sztabu jest sztabsoficier; ten ma do pomocy jednego lub dwóch oficerów i jednego adjunkta sztabu. Dowódca brygadnej baterji pełni zarazem obowiązki dowódcy artylerji.

Służba sztabu brygadnego odbywa się podobnie jak w sztabie armii. Adjunkt wypracowuje wszystko co się tyczy organizacyi i utrzymania brygady, a oficer sztabu co się tyczy jej działań. Do oficera tego należy i służba czynna w brygadzie; adjutanci zaś generała, gdy tego zajdzie potrzeba, pomagają tak w służbie biórowej jak czynnej.

Wszystkie wychodzące ze sztabu brygadnego pisma numerują się jednym numerem bieżącym. W sztabie tym nie ma potrzeby spisów, i będą tylko dwa ogólne dzienniki. W jeden zaciągają się wszystkie wychodzące ze sztabu pisma, oznaczając numer, datę, do kogo adresowane, i zapisując ważniejsze w całej rozciągłości, a mniej ważne w treści. W drugi dziennik zaciągają się, porządkiem w jakim przybywają, pisma odbie-

rane, oznaczając dzień w którym przybyły, od kogo, pod jakim numerem, i treść ich wypisując. Z pism tych, które warte zachowania numerują się numerem jaki im przypadł w dzienniku i podług porządku tych numerów układają w tece; pisma zaś niepotrzebne na przyszłość zaraz się palą, co się w dzienniku zanotuje. W każdym sztabie brygadnym utrzymywany też będzie dyaryusz marszów, działań, potyczek i bitew przez brygadę odbytych.

8757 Schenck

Paris. — Imprimerie de Bourgogne et Martinet, 30, rue Jacob.

P 13 tea

71088/
17